

Diskors li sar minn Tony Terribile fil-knisja parrokkjali taghna f'nofs Diċembru 2008 meta l-Parroċċa fakkret lil

Dun Pawl Vella

I-fundatur tal-parroċċa taghna

Il-lejla ngbarna hawnhekk biex infakkru l-mija u hamsa u ghoxrin sena mill-mewt tas-sacerdot Dun Pawl Vella. Diġà smajtu min kien dan il-qassis u kemm hadem biex bena l-knisja parrokkjali taghna. Dun Pawl tweled, ghex u miet fis-seklu dsatax. Kien seklu interessanti għall-istorja tal-Knisja Universali u kif ukoll għal gżiritna.

Għaliex?

Inharsu l-ewwelnett lejn il-Knisja Universali. Għal medda twila ta' 32 sena din kierret immexxija mill-Papa Piju IX, illum Beatu. Kien dan il-Papa li kellu jhabbat wiċċu ma' għadd ta' kwistjonijiet politiċi Taljani. Kien hu li laqqa l-ewwel Konċilju Vatikan fl-1869 iżda li kellu jintemm hesrem sena wara minhabba l-invażjoni tal-belt ta' Ruma iżda dan il-Papa hu marbut b'rabta intima ma' Marija Immakulata billi nhar it-8 ta' Diċembru 1854 ipproklama id-Domma tal-Fidi li tabilhaqq Marija Santissima tnisslet minghajr id-dnub oriġinali. Dan il-Papa habb ukoll l-artijiet tal-Missjoni kemm hu hekk matul il-pontifikat tiegħu waqqaf 33 vigarjat u 15-il prefettura fl-artijiet tal-Missjoni. Ta wkoll l-approvazzjoni tiegħu għat-twaqqif ta' għadd ta' Istituti Missjunarji fosthom ta' wiehed Franċiż mibdi minn Padre Ġulju Chevalier devot kbir tal-Qalb ta' Ġesù u tal-Madonna. Ġrajja ohra kbira li sehhet matul il-pontifikat ta' Piju IX kienu id-dehriet tal-Madonna f' Lourdes fl-1858 li matulhom il-Madonna ikkonfermat li tabilhaqq hi l-Immakulata Kunċizzjoni.

Matul dawn is-snin li semmejna Malta kienet taht il-hakma Ingliża. Tas-Sliema kienet fl-aqwa tal-iżvilupp taghha, kemm hu hekk fis-sena 1878 tas-Sliema infirdet mill-Matriċi ta' Birkirkara u saret Parroċċa għaliha. Sir Temi Zammit l-ewwel Malti li kiteb dwar tas-Sliema jghidilna li hawnhekk il-bini beda tiela bħal habaq, dar wara ohra, triq wara ohra. Kien dan l-iżvilupp li ressaq lil Dun Pawl Vella lejn tas-Sliema. F'dawk iż-żminijiet Malta kienet nieqsa hafna mill-meżzi ta' komunikazzjoni, kull ma' kien hawn ftit hafna gurnali u perjodiċi, ghax numru kbir ta' Maltin kienu illitterati, iżda Dun Pawl bhala bniedem intelligent kien isegwi dak li kien jġgri 'l barra mix-xtut taghna. Kien jaf x'qed iwettaq Piju IX u Padre Gulju Chevalier f'Issoudun fi Franża, u mhux

Dun Pawl biss kien qieghed isegwi dak li kien qed jagħmel Padre Chevalier, kemm hu hekk insibu li fl-1874 fil-Parroċċa tal-Furjana twaqqfet il-fratellanza tal-Madonna tas-Sacro Cuor, u sena wara twaqqfet ohra fil-Parroċċa ta' Haż-Żabbar, iżda l-Madonna inqdiet b'Dun Pawl Vella biex hawn f'Tas-Sliema jibni knisja ddedikata lil Madonna tas-Sacro Cuor. Dun Pawl aċċetta dak li xtaqet il-Madonna minnu u bena din il-Knisja, u fi ftit żmien din saret centru ta' devozzjoni lejn dan it-titlu gdid f'għieh il-Madonna mibdi minn Padre Ġulju Chevalier b'approvazzjoni ta' Piju IX.

Il-Patrijiet Franġiskani li ġew warajh komplew il-hidma mibdija minn Dun Pawl u minn hawn din id-devozzjoni griet f'diversi knejjes f'Malta u Ghawdex. F'Malta għandna knisja ohra ddedikata lil Madonna tas-Sacro Cuor. Din tinsab fiż-Żejtun u hi maghrufa bhala tas-Sinjura għar-raġuni li kienet bnietha is-Sinjin Margerita dei Conti Manduca.

Knisja ohra tinsab fi Strada Palma ir-Rabat Ghawdex, magħquda mal-Casa Madre tas-Sorijiet Franġiskani tal-Qalb ta' Ġesù, maghrufa bhala ta' L-Istilla. Din inbniet mis-sacerdot Dun Ġwann Diacono.

Din id-devozzjoni dahlet ukoll fil-Belt tal-Isla fl-ahhar tas-seklu dsatax. Sal-lum wiehed għadu jista' japprezza statwa mill-isbah merfugħa f'nicċa tal-fidda. Kif diġà għidna fl-1874 fil-Parroċċa tal-Furjana twaqqfet il-fratellanza tal-Madonna tas-Sacro Cuor. Din kellha altar fil-kappellun tal-Kurċifiss li għadu hemm sal-lum bi kwadru sabieh impitter minn Pietro Gagliardi u kif ukoll statwa sabiha fl-injam. Fl-1875 twaqqfet il-fratellanza fil-Parroċċa ta' Haż-Żabbar u sal-lum f'din il-Parroċċa għad hemm statwa maħduma minn Carlo Darmanin u kif ukoll sotto kwadru impitter minn Giovanni Battista Conti. Statwa ohra tal-Madonna tas-Sacro Cuor maħduma minn Carlo Darmanin tinsab fil-knisja parrokkjali ta' Santa Marija H'Attard. In-nies tar-rahall jafu din l-istatwa bhala tas-Sultana.

Kwadru u altar iehor iddediekat lil Madonna tas-Sacro Cuor jinsab fil-Parroċċa ta' Marija Bambina l-Mellieha u iehor fil-knisja arċipretali ta' Santa Margerita tas-Sannat Ghawdex bi kwadru sabieh impitter minn Mikiel Bellanti. Żewġ statwi ohra

sbieh tal-Madonna tas-Sacro Cuor wiehed jista' jarahom wahda fil-knisja tal-Ġizwiti l-Belt Valletta fejn ghandna statwa tal-kartapesta u ohra tal-injam fil-knisja tas-sorijiet tal-Bon Pastur Hal Balzan.

Fil-monasteri tas-Sorijiet Klawstrali ta' Santa Margerita Bormla u tas-Santa Skolastika l-Birgu huma meqjuma żewġ statwi kbar u sbieh. Statwa ohra tal-Madonna tas-Sacro Cuor tinsab f'niċċa bejn il-pilastru maġġuri taht il-koppla tal-knisja tal-Frangiskani l-Imġarr Ghawdex.

F'wahda mit-toroq ta' Hal Kirkop hemm niċċa tal-ġebel tal-Madonna tas-Sacro Cuor u l-istess fil-Imqabba, u kif inhu xieraq hawn tas-Sliema ghandna

erbgħa, wahda fi Sqaq San Elija, ohra fi Triq San Vincenz, ohra fi Triq San Gwann Battista kantuniera ma' Triq il-Karmnu u ohra fi Triq Rudolph. Din hi l-eqdem wahda għax tmur lura għas-sena 1881.

Żgur li Dun Pawl Vella u l-Patrijiet Minuri kellhom sehem kbir fit-tixrid ta' din id-devozzjoni madwar il-gzejjer tagħna iżda żgur li l-aqwa teżor li hallielna Dun Pawl hi l-istatwa artistika maħduma minn Gerolamo Darmanin u għalhekk hu xieraq li llum f'dan l-anniversarju lil Dun Pawl ngħidulu Grazi minn qalbna ta' din l-istatwa li għadna ingawdu sal-lum filwaqt li waqt li inharsu lejha nitolbuha tidhol għalina u tghina naslu hdejn Dun Pawl fl-eternita.

Appell lit-tfal u 'l-ġenituri tagħhom

Fil-Parroċċa tagħna għandna tliet għaqdiet li jiehdu hsieb it-tfal subien u bniet u għalhekk ikun tajjeb u xieraq li t-tfal tal-Parroċċa indarruhom minn issa jagħtu sehemhom fil-parroċċa.

Dawn it-tliet gruppi huma l-Mużew tas-subien li jinsab fi Triq Santa Marija, il-Kor San Damjan għat-tfal subien u bniet u l-Grupp tal-Abbatini li jiltaqgħu ċ-Ċentru.

Għal aktar tagħrif tistgħu l-ewwelnett tikkuntatjaw lill-Kappillan jew lil Michael Axiaq għall-Mużew, lil James Perry u Therese Vella għall-Kor San Damjan u lil Tony Terribile għall-grupp tal-abbatini.

STEP IN

For all your daily needs

JERRY ZAMMIT STR.,
MSIDA

TEL: 21320495

